

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23599/2023
19.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Динић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Љубиша Костадиновић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 743/2023 од 23.05.2023. године, у седници одржаној 19.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 743/2023 од 23.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П 1438/21 од 17.11.2022. године усвојен је тужбени захтев и утврђено да је ништав и не производи правно дејство Уговор о уређењу начина коришћења заједничке имовине Ов. бр. 571/06 од 16.02.2006. године закључен пред Општинским судом у Прокупљу, и да је тужилац власник реалног приземног дела објекта број 2 површине 28/90м² који се састоји од оставе за дрва у површини од 12м² на левој страни и гараже од 16м² на десној страни објекта - породичне стамбене зграде са посебним улазима из дворишта које се налазе на кат. парцели ... уписаној у листу непокретности ... КО ..., на основу Уговора о поклону солемнизованог дана 03.02.2015. године од стране Основног суда у Прокупљу под ОПУ бр. 52/2015, што је тужена дужна да призна и омогући тужиоцу упис у РГЗ СКН Прокупље. Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 111.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 743/2023 од 23.05.2023. године, преиначена је наведена пресуда првостепеног суда, тако што је као неоснован одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство Уговор о уређењу начина коришћења заједничке имовине Ов бр. 571/06 од 16.02.2006. године закључен пред Општинским судом у Прокупљу, одбијен евентуални тужбени захтев да се утврди да су ништави и да не производе правно дејство члан 4. и члан 6. претходно наведеног уговора од 16.02.2006. године и одбијен као неоснован тужбени захтев да се утврди да је тужилац власник реалног дела

приземног дела објекта број 2, површине 28/90м² који се састоји од оставе за дрва у површини од 12м² на левој страни и гараже од 16м² на десној страни објекта - породичне стамбене зграде, са посебним улазима из дворишта које се налазе на кат. парц. ... уписаној у листу непокретности ... КО ..., на основу Уговора о поклону солемнизованог дана 03.02.2015. године од стране Основног суда у Прокупљу под ОПУ бр. 52/2015 и да је тужена дужна да призна и омогући тужиоцу упис у РГЗ СКН Прокупље. Обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 155.150,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ бр. 72/11 ... 10/23), па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. тог закона и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда из члана 371. став 1. која би представљала разлог за ревизију према члану 407. став 1. овог закона. Другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и код доношења пресуде поступио у складу са одредбама члана 394. тачка 4. и члана 396. став 1. ЗПП, дајући оцену о правном значају чињеница битних за примену материјалног права.

Према чињеницама утврђеним у спроведеном поступку, тужилац је заједно са својим дедом, сада покојним ВВ, са којим је имао закључен уговор о доживотном издржавању од 26.10.2004. године, приступио закључењу уговора о уређењу начина коришћења заједничке имовине од 16.02.2006. године са ББ, овде туженом и њеним сада покојним супругом ГГ, у садржини којом констатују да уговорници АА, ББ и ГГ заједнички користе шупу за складиштење дрва на источној страни зграде и гаражу за паркирање возила на западној страни зграде, да ће АА у релативно скором времену реконструисати стамбени објекат на северној страни дворишта и у оквиру реновиране куће направити себи гаражу и оставу, до тада ће се постојећа гаража и шупа у саставу зграде на јужној страни користити на исти начин, а од момента реконструкције зграде на северној страни дворишта ББ и ГГ постају власници шупе од 13 квадрата и гараже од 10 квадрата на западној страни куће, а да су након овако закљученог уговора ББ и ГГ по основу сопственог рада власници зграде од тврдог материјала површине 90 квадрата која се налази на јужној страни кат. парц ... КО ... са стамбеним просторијама у приземљу и спратом, док ће власници шупе и гараже постати тек након што уговарач АА изврши реконструкцију зграде на северној страни дворишта.

После смрти ВВ, тужилац није спровео уговор о доживотном издржавању, већ је у оставинском поступку решењем од 25.01.2012. године тужиочева мајка ДД оглашена наследником на целокупној имовини покојног ВВ, те и на овде спорној шупи и гаражи у саставу објекта број 2. Потом, закључен је уговор о поклону 03.02.2015. године између тужиоца као поклонопримца и његове мајке ДД као поклонодавца,

којим је као предмет поклона наведена кат. парц ... КО ..., стамбени објекат - кућа, објекат број 1, површине 66м² и реални део од 28/90м² објекта број 2, површине у габариту 90м² на истој парцели и двориште уз стамбене објекте површине 1.01,59ха, све уписано у ЛН ... КО Овај уговор је закључен у току трајања парнице, која је окончана правноснажном пресудом Основног суда у Прокупљу П 1063/14 од 19.06.2015. године којом је утврђено да су у тој парници тужиоци ГГ и ББ власници на по ½ породичне стамбене зграде број 2, која се састоји од приземља и спрата на кат. парц. ... у лн. ... КО ... - ..., површине у основи од 90м² и трајни су корисници од по ½ на земљишту под стамбеном зградом број 2 чија је површина 90м² и земљишту уз стамбену зграду чија је површина 0.01,59ха, све на кат. парц. ... КО ... чија је укупна површина од 1.03,15ха, што су тужени ДД и тужилац по тужби главног мешања АА дужни да признају и дозволе тужиоцима да се код РГЗ СКН у Прокупљу упишу као сувласници и трајни сукорисници у наведеним деловима, а одбијен као неоснован тужбени захтев по тужби за главно мешање АА да се утврди да је власник дела зграде број 2 у приземном делу - гараже у површини од 15,92м² и помоћног објекта - шупе у површини од 11,86м², по основу уговора о доживотном издржавању Р 419/04 од 26.10.2004. године

Код изнетог чињеничног стања, правилно је другостепени суд одлучио када је тужбени захтев у целини одбио као неоснован. Према разлозима побијане пресуде, уговором од 16.02.2006. године имовином је располагао пок. ВВ као њен титулар, а не тужилац који је уговор закључио као уговорна страна која се сагласила да се смањи имовина обухваћена уговором о доживотном издржавању на начин како је наведено у уговору. Овај уговор као израз воље и саглашавања примаоца и даваоца издржавања са последицама у погледу обима имовине која се по уговору о доживотном издржавању преноси на тужиоца као даваоца издржавања, није правно ништав у целини, нити су делимично ништаве поједине одредбе тог уговора, у смислу члана 103. и 105. Закона о облигационим односима. Неоснован је тужбени захтев у делу о траженом утврђењу да је тужилац по основу уговора о поклону од 03.02.2015. године власник реалног приземног дела објекта број 2, оставе за дрва од 12м² на левој страни и гараже од 16м² на десној страни објекта - породичне стамбене зграде, јер не производи правно дејство зато што је његов основ недопуштен у смислу члана 51. став 2. и 53. став 2. и 3. Закона о облигационим односима. Изнети закључак заснован је на оцени утврђених чињеница о држању тужиоца, спровођење оставинског поступка иза пок. ВВ уз доношење деклараторног оставинског решења, учешћу тужиоца и његове мајке у својинској парници у току чијег трајања су приступили закључењу уговора о поклону, са намером да се осујете права тужене на спорној гаражи и шупи као приземном делу стамбене зграде број 2, насупрот томе да нико из неправда или злоупотребе права не може извући право.

Ревизија тужиоца није основана у оспоравању правилности и законитости побијане пресуде.

Неосновано се ревизијом тужиоца указује да другостепени суд прекорачује тужбени захтев када утврђује чињенично стање не отварајући расправу. Другостепени суд то не чини када у оквиру чињеничног утврђења првостепеног суда другачије оцењује значај битних чињеница које је првостепени суд утврдио. Другостепена пресуда није захваћена битном повредом из члана 396. у вези члана 355. став 5. ЗПП, како се у ревизији указује. Разлози о битним чињеницама и примени материјалног

права наведени су у образложењу побијане пресуде, и то су разлози због којих је одбијен тужбени захтев којим је примарно тражено да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор од 06.02.2006. године у целости, а евентуално да се утврди да је тај исти уговор ништав у појединим одредбама, као и за утврђење да је тужилац власник одређеног дела објекта број 2 на кат. парц. ... КО Захтев за утврђење делимичне ништавости уговора, насловљен као евентуални тужбени захтев, заправо је садржан у захтеву за утврђење ништавости уговора у целини. Према изнетом, другостепеном пресудом није прекорачен тужбени захтев.

Правилност примене материјалног права у побијаној пресуди није доведена у питање наводима изнетим у ревизији.

Предметним уговором о начину коришћења заједничке имовине од 16.02.2006. године, поред уређења државинског режима, садржано је и регулисање имовинских односа, на начин да туженој и њеном покојном супругу припада објекат број 2 у основи 90м², приземље и спрат, с тим да оставу за дрва и гаражу заједно користе са тужиоцем док тужилац себи не изгради гаражу и простор за смештај дрва на северној страни дворишта. На овај начин, сада покојни ВВ је уз знање и сагласност тужиоца, као и његов пристанак, учинио располагање правима које је имао и омогућио легализацију градње стамбеног објекта број 2 уз признато право својине туженој и њеном покојном супругу по основу сопствених улагања, док је тужиоцу уступио друга права која не укључују право својине на приземном делу објекта број 2 (остави и гаражи). Закључени уговор не прикрива неки други уговор и није привидан у смислу члана 66. истог закона. Околност претходно закљученог уговора о доживотном издржавању са уговореним преносом имовине након смрти, није представљала сметњу пуновласном уговарању и располагању од стране покојног ВВ, као тадашњег имаоца права на непокретности, да са ББ и ГГ уреди имовинске односе, поред осталог и тиме да им призна да су власници по основу сопственог рада зграде од тврдог материјала површине 90 квадрата са стамбеним просторијама у приземљу и спратом. Уз то, властан је био и да уговори режим у којем ће бити шупа и гаража у саставу те зграде на јужној страни дворишта, као и да за унука АА обезбеди право несметаног реновирања друге куће постојеће на парцели уз изградњу друге гараже и оставе. Томе противан тужилац није био, што се види и по томе да је и сам имао својство уговорне стране код закључења предметног уговора. У време закључења овог уговора о уређењу начина коришћења заједничке имовине, коју су чинила права покојног ВВ и права ББ и ГГ, тужилац је, с обзиром на закључени уговор о доживотном издржавању, могао имати очекивање, али не и право својине на непокретности, с обзиром да се уговором о доживотном издржавању имовина преноси на примаоца издржавања тек након смрти даваоца издржавања.

Тужилац је везан дејством правноснажне пресуде којом је утврђено да су тужена и њен покојни супруг власници стамбене зграде број 2, површине у основи од 90м², која се састоји од приземља и спрата, а приземље обухвата оставу од 12м² и гаражу од 16м² (члан 360. став 1. ЗПП). Код изнетог, тужилац нема ни реални ни својински удео на објекту број 2 на кат. парц. ..., нити правног основа тражењу утврђења ништавости уговора закљученог 16.02.2006. године. Насупрот томе, другачији учинак не може постићи позивањем на уговор о поклону који дејство не производи на правноснажно расправљена својинска права тужилаца на целини

стамбеног објекта бр. 2 на кат. парц ... КО, те су супротни ревизијски наводи неосновани.

С обзиром да нема ни других битних повреда поступка због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. тачка 2, 3. и 5. ЗПП, као и да је о примени материјалног права другостепени суд дао јасне и правилне разлоге које ревизијски суд прихвата, ревизија је у целини неоснована.

Према исходу спора, туженој припада право на накнаду трошкова поступка, о чему је правилно одлучено применом члана 153. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио коа у изреци ове пресуде.

Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић